

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2017

252/2017

Laki **ympäristövaikutusten arviointimenettelystä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tavoite

Tämän lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja arvioinnin yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kaikkien tiedon saantia ja osallistumismahdollisuuksia.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ympäristövaikutuksella* hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia Suomessa ja sen alueen ulkopuolella;

a) väestöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen;

b) maahan, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen sekä eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, erityisesti niihin lajeihin ja luontotyypeihin, jotka on suojeltu luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY ja luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY nojalla;

c) yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön;

d) luonnonvarojen hyödyntämiseen; sekä

e) a–d alakohdassa mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin;

2) *ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä* 3 luvun mukaista menettelyä, jossa tunnustetaan, arvioidaan ja kuvataan tiettyjen hankkeiden todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja kuullaan viranomaisia ja niitä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöjä ja säätiöitä, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea;

HE 259/2016
YmVM 4/2017
EV 23/2017

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/52/EU (32014L0052); EUVL N:o L 124, 16.4.2014, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU (32011L0092); EUVL N:o L 26, 28.1.2012, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/35/EY (32003L0035); EYVL N:o L 156, 25.6.2003, s. 17

- 3) *ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla* hankkeesta vastaavan laatimaa suunnitelmaa tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä;
- 4) *ympäristövaikutusten arviointiselostuksella* hankkeesta vastaavan laatimaa asiakirjaa, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista sekä yhtenäinen arvio niiden todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista;
- 5) *hankkeesta vastaavalla* toiminnanharjoittajaa tai sitä, joka muutoin on vastuussa tässä laissa tarkoitetun hankkeen valmistelusta tai toteuttamisesta;
- 6) *yhteysviranomaisella* viranomaista, joka huolehtii siitä, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely järjestetään;
- 7) *osallistumisella* hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, muiden viranomaisten ja niiden, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöjen ja säätiöiden, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea, välistä vuorovaikutusta ympäristövaikutusten arvioinnissa;
- 8) *perustellulla päätelmällä* yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemää perusteltua johtopäätöstä, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, kansainvälisen kuulemisen tulosten sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta;
- 9) *luvalla* viranomaisen hankkeen toteuttamiseen myöntämää lupaa tai muuta siihen rinnastettavaa päätöstä.

3 §

Lain soveltamisala ja arviointimenettelyn soveltaminen

Tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2. Hankkeen ominaisuuksista, sijainnista ja sen vaikutusten luonteesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön ja muihin menettelyihin

Tätä lakia sovellettaessa otetaan huomioon, mitä hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista on muussa yhteydessä selvitetty, sekä sovitetaan yhteen tässä laissa ja muussa lainsäädännössä edellytetyt selvitykset.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen käyttämisestä muun lain mukaisena selvityksenä säädetään erikseen. Arviointiselostuksen käyttämisestä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukaisena arviointina säädetään mainitun pykälän 4 momentissa.

5 §

Ympäristövaikutusten arviointi muun lain mukaisessa menettelyssä

Edellä 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun hankkeen tai toteutetun hankkeen muutoksen ympäristövaikutukset voidaan arvioida ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sijaan muun lain mukaisessa menettelyssä, jos vaikutukset tulevat selvitettyiksi tämän lain 15–21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Arviointimenettelystä säädetään tällöin siinä laissa, jonka mukaisessa menettelyssä ympäristövaikutukset on mahdollista selvittää edellä tarkoitetulla tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuja ydinlaitoksia koskeviin hankkeisiin.

Hankkeesta vastaava voi tehdä yhteysviranomaiselle aloitteen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn korvaamisesta muun lain mukaisella menettelyllä. Yhteysviranomainen ja muun lain mukaisesta menettelystä vastaava viranomainen voivat sopia ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta muun lain mukaisessa menettelyssä, jos siihen on 1 momentissa säädetty edellytykset.

6 §

Viranomaisten yhteistyö

Valtion ja kuntien viranomaisten sekä maakunnan liiton on oltava keskenään yhteistyössä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamiseksi ja sovittamiseksi hanketta koskevien muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

7 §

Hankkeesta vastaavan tiedonsaantioikeus

Hankkeesta vastaavalla on oikeus saada viranomaiselta tämän hallussa olevat hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta tarpeelliset tiedot.

8 §

Ennakkoneuvottelu

Ennen ympäristövaikutusten arviointiohjelman toimittamista tai arviointimenettelyn kuluessa yhteysviranomainen voi omasta aloitteestaan taikka toisen asiaa käsittelevän viranomaisen tai hankkeesta vastaavan pyynnöstä järjestää ennakkoneuvottelun yhteistyössä hankkeesta vastaavan ja keskeisten viranomaisten kanssa. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

9 §

Lain soveltaminen Suomen talousvyöhykkeellä

Tätä lakia sovelletaan myös Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 1 §:ssä tarkoitetulla Suomen talousvyöhykkeellä.

10 §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ydinenergialaissa tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevissa hankkeissa yhteysviranomaisena toimii kuitenkin

kin työ- ja elinkeinoministeriö. Yhteysviranomaisen tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos hanke sijoittuu useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle, viranomaisten on sovittava, mikä niistä toimii hankkeen yhteysviranomaisena.

Jos yhteysviranomaisesta syntyy epäselvyyttä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Ympäristöministeriön on päätöksenteossa otettava huomioon hankkeen sijoittuminen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten voimavarat sekä varmistettava, että hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaaminen on eriytetty yhteysviranomaisen tehtävistä siten, ettei viranomaisen puolueettomuus vaarannu. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

2 luku

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa

11 §

Toimivaltainen viranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

Jos hanke sijoittuu useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista tekee päätöksen. Ympäristöministeriön on päätöksenteossa otettava huomioon hankkeen sijoittuminen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten voimavarat sekä varmistettava, että hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaaminen on eriytetty toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä siten, ettei viranomaisen puolueettomuus vaarannu. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee 1 momentissa tarkoitetun päätöksen ydinenergialaisissa tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevissa hankkeissa.

12 §

Hankkeesta vastaavalta edellytettävät tiedot

Edellä 11 §:ssä tarkoitettua päätöksentekoa varten on hankkeesta vastaavan toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kuvaus hankkeesta ja sen todennäköisistä merkittävistä ympäristövaikutuksista. Kuvaus voi sisältää myös hankkeen ominaisuuksiin liittyviä tietoja sekä suunniteltuja toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeesta vastaavan viranomaiselle toimitettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa

Ennen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista yksittäistapauksessa koskevan päätöksen tekemistä on arviointimenettelyn tarpeesta kuultava asianomaisia viranomaisia, ellei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Niissä tapauksissa, joissa arviointimenettelyä ei edellytetä, päätöksessä on todettava myös mahdolliset hankkeesta vastaavan esit-

tämät hankkeen ominaisuudet ja erityiset toimenpiteet, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä päätös arviointimenettelyn soveltamisesta viipymättä, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista riittävät tiedot.

Päätös on annettava tiedoksi hankkeesta vastaavalle siten kuin hallintolain (434/2003) 60 §:ssä säädetään. Päätös on julkaistava sähköisesti toimivaltaisen viranomaisen internetsivuilla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, ja lähetettävä tiedoksi asianomaisille viranomaisille sekä mahdolliselle aloitteen tehneelle taholle. Päätöksestä on lisäksi tiedotettava viipymättä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Mitä julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään kuulutuksen panemisesta ilmoitustaululle, sovelletaan kuulutuksen julkaisemiseen sähköisesti kunnan internetsivuilla.

3 luku

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

14 §

Arviointimenettelyn sisältö

Ympäristövaikutusten arviointimenettely käsittää:

- 1) arviointiohjelman ja arviointiselostuksen laatimisen;
- 2) arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta tiedottamisen ja kuulemisen mukaan lukien kansainvälinen kuuleminen;
- 3) yhteysviranomaisen tarkastelun arviointiohjelmassa ja arviointiselostuksessa esitetyistä tiedoista ja kuulemisten yhteydessä annetuista mielipiteistä ja lausunnoista mukaan lukien kansainvälinen kuuleminen;
- 4) yhteysviranomaisen lausunnon arviointiohjelmasta;
- 5) yhteysviranomaisen perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista; ja
- 6) arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, mukaan lukien kansainvälistä kuulemistä koskevat asiakirjat, sekä perustellun päätelmän huomioonottamisen lupamenettelyssä sekä perustellun päätelmän sisällyttämisen lupaan.

15 §

Arviointimenettelyn ajankohta

Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä suunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hankkeen muu valmistelu huomioonottaen vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna.

Arvioinnin on kuitenkin oltava käytettävissä 25 §:n mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa.

16 §

Arviointiohjelma

Hankkeesta vastaavan on toimitettava ympäristövaikutusten arviointiohjelma yhteysviranomaiselle. Arviointiohjelman tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen kohtuullisista vaihtoehtoista, kuvaus ympäristön nykytilasta, ehdotus arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämisestä sekä suunnitelma arviointimenettelyn järjestämisestä. Arviointiohjelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Arviointiohjelmasta kuuleminen

Yhteysviranomaisen on huolehdittava siitä, että arviointiohjelmasta pyydetään tarvittavat lausunnot ja varataan mahdollisuus mielipiteiden esittämiseen. Yhteysviranomaisen on varattava hankkeen vaikutusalueen kunnille tilaisuus antaa lausuntonsa arviointiohjelmasta.

Yhteysviranomaisen on tiedotettava ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta kuuluttamalla siitä viipymättä mielipiteiden esittämiseen ja lausuntojen antamiseen varatun ajan sähköisesti omilla internetsivuillaan ja hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kunnissa. Mitä julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään kuulutuksen panemisesta ilmoitustaululle, sovelletaan kuulutuksen julkaisemiseen sähköisesti kunnan internetsivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta on tiedotettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kuulutuksesta on käytävä ilmi riittävät tiedot hankkeesta, miten hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista ja niiden arvioimisesta on mahdollista saada tietoa, ja miten niistä voi esittää mielipiteitä. Kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Mielipiteet ja lausunnot on toimitettava yhteysviranomaiselle kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, joka alkaa kuulutuksen julkaisemispäivästä ja kestää 30 päivää. Erityisestä syystä aikaa voidaan pidentää enintään 60 päivän mittaiseksi.

18 §

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Yhteysviranomaisen antaa hankkeesta vastaavalle lausuntonsa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta kuukauden kuluessa lausuntojen antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä. Yhteysviranomaisen on otettava lausunnossaan kantaa arviointiohjelman laajuuteen ja tarkkuuteen. Lausunnosta on myös käytävä ilmi, kuinka tarvittavat selvitykset sovitetaan tarpeen mukaan yhteen hanketta koskevien muissa laeissa edellytettyjen selvitysten kanssa. Lausunnossa on esitettävä yhteenvedo muista lausunnoista ja mielipiteistä. Yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa ja muut lausunnot ja mielipiteet hankkeesta vastaavalle. Lausunto on samalla toimitettava tiedoksi asianomaisille viranomaisille sekä julkaistava yhteysviranomaisen internetsivuilla.

19 §

Arviointiselostus

Hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta. Arviointiselostus on toimitettava yhteysviranomaiselle.

Arviointiselostuksen tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävästä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja yleistajuinen yhteenvedo. Arviointiselostuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Arviointiselostuksesta kuuleminen

Yhteysviranomaisen on tiedotettava ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta noudattamalla, mitä 17 §:n 2 momentissa säädetään. Kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Yhteysviranomaisen on huolehdittava myös siitä, että arviointiselostuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot ja varataan mahdollisuus mielipiteiden esittämiseen. Yhteysviranomaisen on varattava hankkeen vaikutusalueen kunnille tilaisuus antaa lausuntonsa arviointiselostuksesta. Mielipiteet ja lausunnot on toimitettava yhteysviranomaiselle kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, joka alkaa kuulutuksen julkaisemispäivästä ja kestää vähintään 30 päivää ja enintään 60 päivää.

21 §

Muu osallistuminen

Sen lisäksi, mitä 17 ja 20 §:ssä säädetään, hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen voivat sopia myös muun osallistumisen järjestämisestä.

22 §

Hanketta koskevan kaavoituksen ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kuulemisten yhteensovittaminen

Hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja hankkeen toteuttamiseksi laadittavan kaavan ollessa samanaikaisesti vireillä kuulemiset voidaan sovittaa yhteen. Tällöin kuuleminen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja ilmoittaminen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kuuleminen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja mielipiteen esittäminen kaavan valmisteluaineistosta tai erityisestä syystä kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville voidaan järjestää yhteisessä menettelyssä.

Yhteysviranomainen ja kaavoituksesta vastaava viranomainen sopivat yhteensovittamisesta kuultuaan hankkeesta vastaavaa.

23 §

Perusteltu päätelmä

Yhteysviranomainen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Perusteltu päätelmä on annettava hankkeesta vastaavalle kahden kuukauden kuluessa lausuntojen antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä. Perustellussa päätelmässä on esitettävä yhteenveto arviointiselostuksesta annetuista muista lausunnoista ja mielipiteistä.

Yhteysviranomaisen on toimitettava perusteltu päätelmä sekä muut lausunnot ja mielipiteet hankkeesta vastaavalle. Perusteltu päätelmä on samalla toimitettava tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, hankkeen vaikutusalueen kunnille sekä tarvittaessa maakuntien liitoille ja muille asianomaisille viranomaisille sekä julkaistava yhteysviranomaisen internetsivuilla.

24 §

Puutteellisen arviointiselostuksen täydentäminen

Jos yhteysviranomaisen ei voi tehdä perusteltua päätelmää ympäristövaikutusten arviointiselostuksen puutteellisuuden vuoksi, sen on ilmoitettava hankkeesta vastaavalle, miltä osin arviointiselostusta on täydennettävä.

Yhteysviranomaisen on huolehdittava siitä, että arviointiselostuksesta kuullaan täydentämisen jälkeen siten kuin 20 §:ssä säädetään. Yhteysviranomaisen antaa tämän jälkeen perustellun päätelmän 23 §:n mukaisesti.

4 luku

Ympäristövaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

25 §

Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä

Tässä laissa tarkoitettua hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä.

Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän sekä valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät 29 §:ssä tarkoitetut kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat.

26 §

Arvioinnin huomioon ottaminen luvassa

Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on otettava huomioon arviointiselostusta koskevat ja 29 §:n mukaiset kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus, perusteltu päätelmä ja mahdolliset valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät 29 §:ssä tarkoitetut kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat on otettu huomioon.

27 §

Perustellun päätelmän ajantasaisuus

Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Yhteysviranomaisen on lupaviranomaisen pyynnöstä esitettävä näkemyksensä laatimansa perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ja tarvittaessa yksilöitävä, miltä osin se ei enää ole ajan tasalla ja miltä osin arviointiselostusta on täydennettävä perustellun päätelmän ajantasaistamiseksi. Arviointiselostuksen täydentämisessä noudatetaan mitä edellä 20 §:ssä on säädetty arviointiselostuksesta kuulemisesta. Yhteysviranomaisen antaa tämän jälkeen ajantasaistetun perustellun päätelmän 23 §:n mukaisesti.

Hankkeesta vastaava voi pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä laatimansa perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ja tarvittaessa yksilöimään mitä tietoja perustellun päätelmän ajantasaistamiseksi tarvitaan.

Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset

28 §

Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toteutettavat hankkeet

Ympäristöministeriö huolehtii Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen mukaisten tehtävien hoidosta, jos Suomessa toteutettavalla hankkeella on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen osapuolen tai Euroopan unionin jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella.

Ympäristöministeriön on varattava Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen osapuolena olevan toisen valtion viranomaisille sekä niille, joiden oloihin tai etuihin hankke saattaa vaikuttaa, yhteisöille ja säätiöille tilaisuus osallistua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, jos hankkeella on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia kyseisen valtion alueella.

29 §

Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toteutettaviin hankkeisiin liittyvä kansainvälinen kuuleminen

Yhteysviranomaisen on toimitettava 28 §:ssä tarkoitettu hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma tarvittavine käänöksineen viipymättä ympäristöministeriölle. Ympäristöministeriön on toimitettava ilmoitus hankkeesta ja arviointiohjelma tarvittavine käänöksineen toiselle valtiolle viimeistään silloin, kun yhteysviranomainen tiedottaa arviointiohjelmasta Suomessa siten kuin 17 §:ssä säädetään. Ympäristöministeriö toimittaa toiselle valtiolle annettavan ilmoituksen tiedoksi ulkoasiainministeriölle.

Ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) tiedot hankkeesta;
- 2) tiedot mahdollisista valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista;
- 3) tiedot arviointimenettelystä ja hankkeen toteuttamisen kannalta olennaisesta päätöksestä;
- 4) kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa toisen valtion on vastattava ympäristöministeriölle osallistumisesta ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Ympäristöministeriön on toimitettava toiselta valtiolta saamansa vastaus sekä annetut lausunnot ja mielipiteet yhteysviranomaiselle.

Jos toinen valtio on ilmoittanut osallistuvansa arviointimenettelyyn, yhteysviranomaisen on toimitettava arviointiselostus tarvittavine käänöksineen ympäristöministeriölle, jonka on toimitettava ne viipymättä toiselle valtiolle lausuntojen antamista ja mielipiteiden esittämistä varten. Lisäksi ympäristöministeriön on tarjottava toiselle valtiolle mahdollisuutta neuvotella muun muassa hankkeen mahdollisista rajat ylittävistä vaikutuksista ja tällaisten vaikutusten vähentämiseksi tai poistamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä sekä vahvistettava kohtuullinen määräaika neuvottelujen kestolle. Ympäristöministeriö toimittaa kansainvälistä kuulemistä koskevat asiakirjat yhteysviranomaiselle ja tarvittaessa hankkeesta vastaavalle.

Lupaviranomaisen on toimitettava päätöksensä ympäristöministeriölle, joka toimittaa päätöksen ympäristövaikutusten arviointiin osallistuneelle toiselle valtiolle.

30 §

Toisen valtion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toteutettavat hankkeet

Ympäristöministeriö huolehtii Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen mukaisten tehtävien hoidosta toisen valtion ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä, jos sopimuksen osapuolen tai Euroopan unionin jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toteutettavalla hankkeella on Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueelle kohdistuvia todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Saatuaan asianomaiset tiedot ympäristöministeriö:

- 1) vastaa toiselle valtiolle, aikooko Suomi osallistua hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn ja toimittaa ilmoituksen tiedoksi ulkoasiainministeriölle;
- 2) huolehtii siitä, että toisen valtion toimittamista valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointiin liittyvistä asiakirjoista tiedotetaan Suomessa hankkeen todennäköisellä vaikutusalueella ja varataan mahdollisuus mielipiteiden esittämiseen ja pyydetään tarvittavat lausunnot;
- 3) toimittaa lausunnot ja mielipiteet toiselle valtiolle;
- 4) vastaa neuvotteluista toisen valtion kanssa sekä vahvistaa kohtuullisen määräajan neuvottelujen kestolle;
- 5) huolehtii, että toisen valtion toimittama hanketta koskeva lupa on sähköisesti saatavilla.

6 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Selvilläolovelvollisuus

Muusta kuin 3 §:ssä tarkoitetusta hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

32 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja seuranta sekä ympäristövaikutusten arvioinnin yleinen kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle. Muut ministeriöt huolehtivat täytäntöönpanon ohjauksesta ja seurannasta sekä arvioinnin kehittämisestä toimialallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat tämän lain täytäntöönpanoa toimialueellaan.

33 §

Hankkeesta vastaavan ja yhteysviranomaisen pätevyys

Hankkeesta vastaavan on varmistettava, että sillä on käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arviointiohjelman ja -selostuksen laadintaan. Yhteysviranomaisen arvioi arviointiohjelmaa ja -selostusta tarkastaessaan asiantuntemuksen.

Yhteysviranomaisen on varmistettava, että sen omalla ympäristövaikutusten arviointiohjelmien ja -selostusten tarkasteluun ja yhteysviranomaisen lausuntojen ja perusteltujen päätelmien laadintaan osallistuvalla henkilöstöllä on kulloisenkin hankkeen laadun ja laajuuden sekä tehtävän vaativuuden edellyttämä riittävä asiantuntemus.

34 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valittaa 3 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta lupapäätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

Se, jolla muutoin on oikeus hakea lupapäätökseen muutosta valittamalla, voi valituksessaan vedota siihen, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osiltaan puutteellisesti.

35 §

Pakkokeinot

Jos 3 §:ssä tarkoitettua hankkeen toteuttaminen ei edellytä lupaa ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes ympäristövaikutusten arviointimenettely on suoritettu. UHKAsakosta säädetään uhkasakkoilaisissa (1113/1990).

36 §

Maanpuolustusta ja siviilivalmiutta koskevat erityissäännökset

Edellä 11 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomaisella voi hankkeesta vastaavan esityksestä päättää, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelleta sellaisiin hankkeisiin, joiden yksinomaisena tarkoituksena on puolustukseen tai siviilivalmiuteen liittyvät toimet, jos arviointimenettelyn soveltaminen vaarantaisi niiden tarkoituksen. Ennen päätöksen tekemistä on pyydettävä lausunto asianomaisilta viranomaisilta.

37 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Hankkeesta vastaava saa hakea muutosta 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sekä 36 §:n nojalla tehtyyn päätökseen, jolla hankkeesta vastaavan esitys on hylätty, valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta hankkeesta sijaitsee.

Edellä 13 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut sen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen.

38 §

Kustannusvastuu

Tiedottamisen, kuulemisen ja ympäristövaikutusten arvioinnin kustannuksista sekä valtioiden rajat ylittävien vaikutusten arviointiin liittyvien velvoitteiden täytäntöönpanoa varten tarvittavien käännojen kustannuksista vastaa hankkeesta vastaava.

252/2017

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta ja perusteltu päätelmä ovat maksullisia.

7 luku

Voimaantulo

39 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä toukokuuta 2017.

Tällä lailla kumotaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettu laki (468/1994).

40 §

Vireillä olevat asiat

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan sellaiseen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta tai hankkeen muutosta koskevaan toimivaltaisen viranomaisen päätökseen, jota koskeva aloite on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan hankkeeseen tai hankkeen muutokseen, jonka ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on ennen tämän lain voimaantuloa tiedotettu kuuluttamalla.

Helsingissä 5 päivänä toukokuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Hankeluettelo

Hankkeet, joihin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ovat:

- 1) eläinten pito:
  - kanalat ja sikalat, joissa kasvatetaan yli:
    - a) 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa;
    - b) 3 000 sikaa (paino yli 30 kg/sika); tai
    - c) 900 emakkoa;
  - 2) luonnonvarojen otto ja käsittely:
    - a) metallimalmien tai muiden kaivoskivennäisten louhinta, rikastaminen ja käsittely, kun irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa tai avokaivokset, joiden pinta-ala on yli 25 hehtaaria;
    - b) kiven, soran tai hiekan otto, kun louhinta- tai kaivualueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa;
    - c) asbestin louhinta tai laitokset, jotka käsittelevät ja muuntavat asbestia tai asbestia sisältäviä tuotteita;
    - d) uraanin louhinta, rikastaminen ja käsittely lukuun ottamatta koelouhintaa, koerikastamista ja muuta vastaavaa käsittelyä;
    - e) turvetuotanto, kun yhtenäiseksi katsottava tuotantopinta-ala on yli 150 hehtaaria;
    - f) yli 200 hehtaarin laajuinen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteinen muuttaminen toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla;
    - g) raakaöljyn tai maakaasun kaupallinen tuotanto;
  - 3) vesistön rakentaminen ja säännöstely:
    - a) padot ja muut rakenteet, kun padottu tai varastoitu vesimäärä tai vesimäärän lisäys on yli 10 miljoonaa kuutiometriä;
    - b) tekoaltaat, kun padottu tai varastoitu uusi vesimäärä tai vesimäärän lisäys on yli 10 miljoonaa kuutiometriä;
    - c) vesistön säännöstelyhankkeet, jos vesistön keskivirtaama on yli 20 kuutiometriä sekunnissa ja virtaama- tai vedenkorkeusolosuhteet muuttuvat olennaisesti lähtötilanteeseen nähden;
    - d) veden siirto vesistöalueelta toiselle siirrettävän vesimäärän ylittäessä 3 kuutiometriä sekunnissa;
    - e) tulvasuojeluhankkeet, joiden hyötyala on vähintään 1 000 hehtaaria;
  - 4) metalliteollisuus:
    - a) valimot tai sulatot, joiden tuotanto on vuodessa vähintään 5 000 tonnia;
    - b) rautatehtaat, terästehtaat, sintraamot, rautalejeerinkien valmistuslaitokset tai pasutuslaitokset;
    - c) muita kuin rautametalleja jalostavat metallitehtaat tai pasutuslaitokset;
  - 5) metsäteollisuus:
    - a) massatehtaat;
    - b) paperi- tai kartonkitehtaat, kun tuotantokapasiteetti on yli 200 tonnia päivässä;
  - 6) kemianteollisuus ja mineraalituotteiden valmistus:
    - a) raakaöljynjalostamot;
    - b) laitokset, jotka kaasuttavat tai nesteyttävät öljyliusketta, kivihiiltä tai turvetta vähintään 500 tonnia päivässä;
    - c) tekokuituja valmistavat tehtaat;
    - d) liuottimia tai liuottimia sisältäviä aineita käyttävät laitokset, joiden liuottimien käyttö on vähintään 1 000 tonnia vuodessa;

- e) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuja vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti valmistavat tehtaat;
- f) mineraalivillaa tai sementtiä valmistavat tehtaat;
- 7) energian tuotanto:
- a) kattila- tai voimalaitokset, joiden suurin polttoaineteho on vähintään 300 megawattia;
- b) ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit, mukaan lukien näiden laitosten tai reaktoreiden purkamisen tai käytöstä poistaminen, lukuun ottamatta halkeamis- ja hyötämiskelpoisten aineiden tuotantoon ja konversioon tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, joiden suurin jatkuva lämpöteho ei ylitä yhtä kilowattia; ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit lakkaavat olemasta tällaisia laitoksia, kun kaikki ydinpolttoaine ja muut radioaktiivisesti saastuneet elementit on pysyvästi poistettu laitosalueelta;
- c) laitokset, joissa jälleenkäsitellään säteilytettyä ydinpolttoainetta;
- d) laitokset, jotka on suunniteltu
- ydinpolttoaineen tuottamiseen ja isotooppiirikastamiseen,
  - säteilytetyn ydinpolttoaineen tai runsasaktiivisen jätteen käsittelyyn,
  - säteilytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen,
  - ainoastaan radioaktiivisen jätteen loppusijoittamiseen tai
  - ainoastaan säteilytettyjen ydinpolttoaineiden tai radioaktiivisen jätteen varastointiin muualla kuin tuotantopaikassa (suunniteltu pidemmäksi ajaksi kuin 10 vuodeksi);
- e) tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 30 megawattia;
- 8) energian ja aineiden siirto sekä varastointi:
- a) öljyn tai muiden nesteiden kuin veden ja jäteveden kaukokuljettamiseen tarkoitetut runkoputket;
- b) kaasuputket, joiden halkaisija on yli DN 800 millimetriä ja pituus yli 40 kilometriä;
- c) vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä;
- d) öljyn, petrokemian tuotteiden tai kemiallisten tuotteiden varastot, joissa näiden aineiden varastosäiliöiden tilavuus on yhteensä vähintään 50000 kuutiometriä;
- e) laitokset, jotka on tarkoitettu hiilidioksidivirtojen talteenottoon geologista varastointia varten tämän hankeluettelon soveltamisalaan kuuluvista laitoksista tai muut laitokset, joissa talteen otetun hiilidioksidin kokonaismäärä on vähintään 1,5 megatonnia vuodessa;
- f) hiilidioksidin kuljettamiseksi talteenottolaitoksilta varastointipaikoille tarvittavat putket, joiden halkaisija on yli DN 800 millimetriä ja pituus yli 40 kilometriä, mukaan luettuina niihin liittyvät paineenkorotusasemat;
- g) hiilidioksidin geologinen varastointi lukuun ottamatta tutkimus-, kehittämis- ja testaustoimintaa, jossa varastoidun hiilidioksidin kokonaismäärä on alle 100 000 tonnia;
- 9) liikenne:
- a) moottoriteiden tai moottoriliikenneteiden rakentaminen;
- b) neli- tai useampikaistaisen, vähintään 10 kilometrin pituisen yhtäjaksoisen uuden tien rakentaminen;
- c) tien uudelleenlinjaus tai leventäminen siten, että näin muodostuvan yhtäjaksoisen neli- tai useampikaistaisen tieosan pituudeksi tulee vähintään 10 kilometriä;
- d) kaukoliikenteen rautateiden rakentaminen;
- e) lentokenttien rakentaminen, kun pääkiitorata on vähintään 2 100 metriä pitkä;
- f) pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit yli 1 350 tonnin aluksille;
- g) yli 1 350 tonnin aluksille rakennettavat kanavat, alusliikenteen sisävesiväylät tai satamat;
- 10) vesihuolto:

- a) pohjaveden otto tai tekopohjaveden muodostaminen, jos sen vuotuinen määrä on vähintään 3 miljoonaa kuutiometriä;
  - b) suuret raakavesi- tai jätevesitunnelit;
  - c) yli 100 000 asukasvastineluvulle mitoitettujen jätevesien käsittelylaitokset;
- 11) jätehuolto:
- a) vaarallisen jätteen käsittelylaitokset, joihin vaarallista jätettä otetaan poltettavaksi, käsiteltäväksi fysikaalis-kemiallisesti tai sijoitettavaksi kaatopaikalle, sekä sellaiset biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle vaarallisen jätteen määrälle;
  - b) muiden jätteiden kuin vaarallisen jätteen polttolaitokset tai fysikaalis-kemialliset käsittelylaitokset, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa, sekä biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle;
  - c) yhdyskuntajätteiden tai -lietteiden kaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle;
  - d) muiden kuin a tai c alakohdassa tarkoitettujen jätteiden kaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle;
- 12) 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavat hankkeiden muutokset.

Lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitettut tekijät, joita käytetään päätettäessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen

1. Hankkeen ominaisuudet

Hankkeen ominaisuuksia on tarkasteltava ottaen huomioon erityisesti:

- a) koko hankkeen koko ja suunnitelma;
- b) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa;
- c) luonnonvarojen, erityisesti maan, maaperän, veden ja luonnon monimuotoisuuden, käyttö;
- d) jätteiden muodostuminen;
- e) pilaantuminen ja haitat;
- f) suuronnettomuus- ja/tai katastrofiriskit, jotka ovat varteenotettavia hankkeen kannalta, mukaan lukien ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit, tieteelliseen tietoon perustuen;
- g) ihmisten terveydelle koituvat riskit (esimerkiksi veden tai ilman pilaantumisen johdosta).

2. Hankkeen sijainti

Hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkasteltava ottaen huomioon erityisesti:

- a) nykyinen ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö;
- b) alueen ja sen maanpinnan alaisten luonnonvarojen (myös maaperä, maa, vesi ja luonnon monimuotoisuus) suhteellinen runsaus, saatavuus, laatu ja uudistumiskyky;
- c) luonnonympäristön sietokyky.

3. Vaikutusten luonne

Hankkeen todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia on tarkasteltava tämän liitteen 1 ja 2 kohdassa määritettyjen perusteiden perusteella ottaen huomioon:

- a) vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus, kuten vaikutusten todennäköinen maantieteellinen alue ja väestömäärä, johon vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat;
- b) vaikutusten yleinen luonne;
- c) rajat ylittävä vaikutus;
- d) vaikutusten voimakkuus ja monitahoisuus;
- e) vaikutusten todennäköisyys;
- f) vaikutusten odotettu alkamisaika, kesto, toistumistiheys ja palautuvuus;
- g) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden vaikutusten kanssa;
- h) mahdollisuus vähentää vaikutuksia tehokkaasti.